

DZIŚ W NUMERZE:
Święci jak malowani str. 3
Garść wspomnień sprzed lat str. 4
Kłujące piękności str. 5
Jutro ćwierćfinał RC – Dania str. 8

SOBOTA
26 CZERWCA 2004
NR 74
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

TEATR ZAPROSIL DZIECI Z OŚRODKÓW SPECJALNEJ TROSKI
Baśń na koniec sezonu

CZ. CIESZYN (kor) – Teatr Cieszyński zakończył wczoraj sezon przedstawieniem zagrany dla dzieci niepełnosprawnych. Scena Polska zagrała dla nich przed południem baśń „Królów śniegu” Hansa Christiana Andersena w reżyserii reżysiera TC, Karola Suszki.

Ostatni spektakl przed wakacjami poświęcony najmłodszym widzom z ośrodków dla dzieci specjalnej troski to już kilkunastoletnia tradycja – powieścił dyrektor naszej redakcji. Autorką tego pomysłu była niezwykła już **Halina Kowalczyk**. Z okazji zapraszaliśmy dzieci z okazji ich święta, z biegiem czasu termin został przeniesiony na koniec sezonu.

Wiceburmistrz odwołany

TRZYNIEC (ga) – Drugi wiceburmistrz Trzyńca, **Miroslav Boublík** (USC), został na ostatniej sesji sejmiku odwołany ze swego stanowiska. Oficjalnym powodem odwołania – według pierwszej zastępczyni burmistrza, **Věry Palkovskiej** (SNK) – był fakt, że Boublík nie zawsze przebiegał uchwał sejmiku.

Kraksa cysterny

WIEŚ (man) – Na drodze międzynarodowej nr 1/11 tuż przed wiaduktem w Nawsiu doszło w środę o godz. 14.00 do wypadku, który sparaliżował ruch na całą dobę. Z powodu nadmiernej prędkości kierowca polskiego TIR-a wiozącego 28 ton trichloretylenu nie zmieścił się na zakręcie i zjechał z drogi. Obyło się bez obrażeń, lecz z cysterny zaczęła się uwalniać wysoko toksyczna substancja, którą interweniujący strażacy wypylali do specjalnego pojemnika. W czwartek wczesnym rankiem strażacy przepompowali trichloretylen do cysterny, która została z Polski.

Spółka OKD w »Kovonie«

KARWINA (s) – Jednym z udziałowców spółki akcyjnej „Kovona” Karwina jest od niedawna spółka węglowa OKD, wchodząca w skład koncernu „Karbon Invest”. Wejście OKD do „Kovony” poprawi kondycję finansową karwińskiej firmy i umożliwi jej gruntowne przebranzowanie. W ub. czwartek „Kovona” uruchomiła super nowoczesną szwajcarską linię do poprzecznego cięcia na zimno metalowego pasa na potrzeby przemysłów elektrotechnicznego i budowlanego.

Jak się dowiedzieliśmy od dyrektora spółki „Kovona”, **Stanislava Otáhalá** po tym urzędzeniu, które kosztowało 25 mln koron, karwińska fabryka może spodziewać się kolejnych zamówień produkcyjnych. Nowa linia produkcyjna, którą w cyklu trzydniowym obsługiwać będzie trzech pracowników, przerobi w skali rocznej do 1800 ton pasa.

czenie sezonu, połączone z jego oceną i spotkaniem towarzyskim. – Aktoży Sceny Polskiej rozpoczynają wakacje już w sobotę, ich czeszy koledzy wyjadą jeszcze wieczorem do Hukwaldów. Na tamtejszym zamku zagrają „Jenůfę” Gabrieli Preisowej (w reż. Bogdana Kokotka) w ramach festiwalu „Janáčkovy Hukwaldy” – dodał K. Suszka. – Do teatru wracamy 23 sierpnia.

Dziś gimnazjum świętuje

ORŁOWA (sch) – 95-lecie obchodzi dziś Gimnazjum Realne im. Juliusza Słowackiego. Z tej okazji o godz. 16.00 w sali teatralnej Domu Kultury w Orłowej rozpoczyna się uroczysta akademicka.

Po części oficjalnej zostanie podstawiony autobus, który przewiezie zainteresowanych na Obroki, gdzie zostaną złożone kwiaty. W tym czasie w sali estradowej Domu Kultury odbędzie się „burza wspomnień” dawnych absolwentów orłowskiej placówki. Po niej – spotkania byłych i obecnych uczniów oraz sympatyków gimnazjum.

Postaci z baśni Hansa Christiana Andersena „Królów śniegu” zaprosili dzieci z ośrodków dla niepełnosprawnych do wspólnej zabawy. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Strefa się rozrasta

TRZYNIEC (man) – W miejskiej strefie przemysłowej w Trzyńcu Baliach jesienią rozpocznie produkcję kolejne przedsiębiorstwo.

W sąsiedztwie zakładu „Vesuvius” wyrasta hala produkcyjna firmy „Kern” z Lutyni Dolnej, zajmującej się produkcją drutów. Zdaniem prezesa spółki **Jaromíra Grančného**, budowa przebiega zgodnie z harmonogramem. Prace zostaną zamknięte pod koniec sierpnia, kolaudacja odbędzie się na przełomie września i października. Firma Kern zamierza zatrudnić w zakładzie na Balinach ponad 20 pracowników.

– Resztę młodych mamy w kartotece. Rys. BRONISŁAW LIBERDA

KAPELA Z OLBRACHCIC WYSTĄPIŁA NA FESTIWALU »GALICJA«

W Euroregionie „Podkarpacie” odbył się w ub. tygodniu wielokulturowy festiwal „Galicja”. Patronat na imprezę, którą zorganizowała warszawska fundacja „Dziedzictwo”, objął prezydent Aleksander Kwaśniewski i minister spraw zagranicznych Włodzimierz Cimoszewicz.

W ciągu tygodnia w 15 miejscowościach po polskiej stronie Euroregionu, a także w Preszowie i Lwowie odbyły się koncerty zespołów polskich, słowackich, ukraińskich i węgierskich, uprawiających najróżniejsze style i gatunki sztuki muzycznej, wokalne i taneczne. Republikę Czeską reprezentowały ostrawska grupa „Kryštof” i orkiestra dęta z Olbrachcic „Náladička”. „Kryštof” wystąpił w Preszowie, natomiast „Náladička” w podbieszczańskiej miejscowości Bircza.

Był to już drugi koncert olbrachcickiej orkiestry

w festiwalu „Galicja”. Podczas zeszłorocznego jego wydania zagrała dwukrotnie – w Przemyślu i Turawie Wołoskiej. Tym razem olbrachciczanie zagrali w plenerze na boisku piłkarskim. Ich

Szlagiery mają wzięcie

muzyka i śpiew spodobały się nie tylko organizatorom festiwalu. Niezwykle gorąco przyjęte zostały również przez tłumnie zebraną publiczność. W repertuarze orkiestry są nie tylko czeskie i morawskie szlagiery na orkiestrę dętą. Z powodzeniem wykonuje także popularne kawałki rozsławione przez Gotta, czy Vondráčková.

Jak się dowiadujemy, „Náladička” już otrzymała zaproszenie na następną „Galicję”.

Okazja dla aktorów i filmowców

CZ. CIESZYN / KOSZARZYSKA (kor) – Kongres Polaków i kierownictwo Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego organizują latem – w ramach projektu „Perspektywa 21” – Warsztaty Teatralno-Filmowe. Odbędą się one w dniach 16-21 sierpnia w byłym ośrodku ZG PZKO w Koszarzyskach Pasieczkach.

– Warsztaty będą świetną okazją do sprawdzenia swoich możliwości dla wszystkich, którzy złapali bakcyla teatralnego lub filmowego, a zwłaszcza dla tych, którzy w przyszłości zamierzają związać się z tymi dziedzinami sztuki – powiedział „GL” kierownik warsztatów i Sceny Polskiej, **Bogdan Kokotek**. – Nikt nie

musi się obawiać, że nie podoła – zajęcia będą prowadzone w formie zabaw. A warto też przypomnieć, że wszyscy Zaolzańcy, którzy obecnie coś znaczą na niwie teatru lub filmu, są właśnie absolwentami podobnych kursów.

Zgłoszenia na warsztaty przyjmuje Kancelaria Kongresu Polaków do 15 lipca (można też tu uzyskać wszelkie informacje i formularze zgłoszeń). – Dlatego nie zdradzę jeszcze, kogo zaprosimy w roli wykładowców – wszystko zależy od liczby zgłoszeń. Na pewno jednak będą to ludzie przeważnie z Polski, profesjonalnie zajmujący się daną dziedziną sztuki.

Region jak na dłoni

PIOSEK (kor) – Przygotowanie nowego wspólnego projektu pod roboczą nazwą „Jabłonkowski region na dłoni” było jednym z punktów programu wczorajszego posiedzenia Stowarzyszenia Gmin Regionu Jabłonkowskiego w Piosku.

Projekt przewiduje rozmieszczenie we wszystkich podbeskidzkich miejscowościach tablic z mapami panoramicznymi – jednej z widokiem na region z Ochodzkiej, drugiej od strony Trzyńca. Mapy mają zawisnąć też przy schroniskach i ośrodkach turystycznych. Członko-

wie Stowarzyszenia liczą na pomoc finansową ze strony właścicieli schronisk i firm zajmujących się turystyką oraz czeskiego rządu.

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura od 9 st. w nocy do 21 st. C w ciągu dnia.
NIEDZIELA – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura od 9 st. w nocy do 23 st. C w dzień.
PONIEDZIAŁEK – Bez większych zmian. Temperatura od 11 st. w nocy do 25 st. C w ciągu dnia.

Godzi się przypomnieć, że trzon 10-osobowej „Náladički” tworzy czterech członków rodziny **Palowskich**: **Bronisław** senior (kapelmistrz), **Marcela** (śpiew), **Karol** (trąbka – członek orkiestry V. Hybša i praskiej orkiestry wojskowej, niedawno uzyskał licencjat na praskiej Akademii Muzycznej i został przyjęty na studia magisterskie), **Bronisław** (śpiew – właśnie ukończył 1. rok studiów muzycznych na uniwersytecie w Pilźnie, członek chóru praskiej Opery Państwowej). Niebawem jej skład zasilą 15-letni **Marcel** (puzon – w tych dniach został przyjęty na 1. rok konserwatorium ostrawskiego, kierunku kontrabas). Również pozostali członkowie kapeli **Bronisława Palowskiego** mają gruntowne wykształcenie muzyczne, co tłumaczy jej wysoki poziom artystyczny. (s)

U rodaków

■ Prawie pół tysiąca osób odszczynkało w niedzielę w Szczyrku hymn Unii Europejskiej, pobijając w ten sposób rekord świata. Pomysłodawcą tej niecodziennej imprezy jest ks. Jan Byrt, proboszcz miejscowej parafii ewangelicko-augsburskiej. Jak policzył Dionizy Zejer z Towarzystwa Kontroli Rekordów Niecodziennych, przed Urzędem Miasta zjawili się 427 szczyrkających osób.

■ Na co dzień studiujący albo pracujący pasjonaci rycerstwa zjechali w ub. tygodniu do Żywca. Żywiecki park przed Starym Zamkiem zamienił się w ub. weekend w Polskę z czasów szlacheckich. Po jego alejkach spacerowali rycerze, damy, pacholki i nawet opat. Odbił się w nim również turniej rycerski zorganizowany przez bractwa z Bielska i Żywca.

■ Podopieczni z świetlic środowiskowych oraz niepełnosprawni przez kilka miesięcy przygotowywali przedstawienia o krajach Unii Europejskiej. Spektakle pokazali bielszczanom w ub. sobotę w ramach Beskidzkiego Święta Małych i Dużych. Pomysłodawcą i autor imprezy to Stowarzyszenie Artystyczne „Teatr Grodzki”, jedyna placówka w Bielsku i okolicach, która prowadzi terapię dzieci i młodzieży przez działania artystyczne.

■ Regionalny strój górali istebniańskich, który był w latach międzywojennych powszechnie używany, teraz przeżywa odrodzenie. Górale zakładają go, kiedy chrczą dzieci albo biorą ślub. Z inicjatywy etnografa Małgorzaty Kiereś w Gminnym Ośrodku Kultury w Istebnej otwarta zostanie pierwsza w historii wystawa poświęcona regionalnym strojom Beskidzkiej Trójwsi.

■ Wystawa zabawek wykonanych przez ludowych twórców z czterech krajów została otwarta w Bielsku. Jednym z organizatorów konkursu na zabawki i formy zdobnicze „Muzyka, taniec, zabawa” jest Zbigniew Micherdziński. Mogli w nim wziąć udział twórcy ludowi z: Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Na konkurs napłynęło ponad 300 prac, w tym najwięcej z Polski (zgłosiło się 32 dorosłych i 47 dzieci).

■ Polska ekipa podróżników we wrześniu i październiku przemierzy wszystkie miejsca, gdzie dotarł Paweł Edmund Strzelecki. Szefem ekipy i pomysłodawcą wyprawy jest Marek Tomalik, znany podróżnik z Bielska. Licząca pięć osób ekspedycja śladami Strzeleckiego rozpocznie się w Perth, a zakończy w Wiktorii. Uczestnicy przemierzą w sumie ok. 12 tys. km.

■ Istniejąca od ponad tys. lat Studnia Trzech Braci – jeden z najstarszych symboli Cieszyna – była w fatalnym stanie, niektóre jej elementy przetrwały. Stowarzyszenie wraz z Cechem Rzemiosł i Przedsiębiorców postanowiło ją więc odrestaurować. W 1860 r., w rocznicę 1050-lecia miasta, studnia zyskała obecną formę. Stojąca nad nią altanka została odlana w Trzyńcu.

■ W cieszyńskim parku Pokoju, leżącym przed pałacem Larischów, w którym mieści się Muzeum Śląska Cieszyńskiego, nie wolno m.in. spacerować z psami i kapać się w fontannie. Miejsca radni zastanawiają się również nad możliwością wprowadzenia tam zakazu palenia papierosów.

■ Liczące od 10 do 14 osób w wieku od 7 do 21 lat 3 grupy z różnych świetlic terapeutycznych w Bielsku, zrobiły 3 animowane bajki. Kreskówki „Szewczyk”, „Bratki” i „Porwanie Persefony” trwają od kilku do kilkunastu minut, można je oglądać na ekranie komputera. Zostały zrealizowane dzięki grantowi, który teatr uzyskał z unijnego programu Socrates Minerva.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Jabłonkowski Ludowy Zespół Śpiewaczy „Gorol” powrócił w tym tygodniu z Grecji. Chór reprezentował nasz region na XIII Europejskim Festiwalu Pieśni Chóralnej, który odbył się w dniach 18-20 czerwca w mieście Argos Orestiko. Na zdjęciu „gorole” przed afiszem imprezy.

Fot. Archiwum zespołu

»Wspólne korzenie« ponad Olzą

CZ. CIESZYN (kor) – W ub. środę ujrzała światło dzienne nowa książka z cieszyńską tematyką – „Państwo, Kościół i naród w czechosłowackiej części Śląska Cieszyńskiego (1945-1953)” („Stát, církev a národ v československé části Těšínskeho Slezska”). Wydała ją Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w RC, edytorem pracy był prezes Kongresu, Józef Szymeczek.

Czeskojęzyczna książka powstała w ramach projektu „Wspólne korzenie” wspieranego finansowo przez Unię Europejską. – Realizujemy projekt wspólnie z Książnicą Cieszyńską. Jego celem jest uruchomienie serii wydawnictw źródłowych „Bibliotheca Tessenensis” w dwóch

seriach – polskiej i czeskiej. Nowa książka jest pierwszym tomem tej drugiej – powiedział „GL” prezes Szymeczek. – Bardzo ważne jest, że pomagali mi ją zrealizować młodzi historycy, polscy i czescy.

Książkę będzie można nabyć w Kancelarii Kongresu. Tam też – w sali posiedzeń – odbędzie się we wtorek 29 bm. o godz. 15.30 spotkanie towarzyszące połączone z prezentacją książki.

»Tak« dla basenu!

KARWINA (sch) – Ludzie domagają się remontu kapitalnego miejskiej pływalni. Taki jest wynik ankiety karwińskiego ratusza przeprowadzonej wśród mieszkańców.

Ankieta przed półtora miesiącem została rozprawdzona wśród rodziców uczniów klas 6. – 9. miejscowych podstawówek. Respondenci zwracali uwagę na brak obiektów do rekreacji, narzekali na zły stan dróg oraz deficyt miejsc do parkowania. Przeważnie pozytywnie oceniali natomiast jakość środowiska naturalnego i sieci handlowej, zadowoleni byli z poziomu mieszkaniowości oraz z zaplecza sportowego. Aż 94 proc. ankietowanych dodatnie oceny stawiało zrekonstruowanemu historycznemu centrum miasta.

Wiekawostki

Winna kuna

Kuna, która zablakała się do tunelu pod Łabą w Hamburgu, spowodowała lokalny chaos komunikacyjny – informują niemieckie media.

Z uwagi na groźbę wypadku zamknięto jedną nitkę tunelu. Natychmiast zaczął się tam tworzyć korek, który wkrótce miał już osiem kilometrów długości.

Dwunastoosobowa ekipa strażaków i policjantów przez godzinę bez powodzenia usiłowała schwycić kunę. Ostatecznie zwierzę opuściło tunel z własnej woli, jako „pasażer na gapę”, ukryte w komorze silnikowej wozu strażackiego.

Na chleb czy królową?

Utrzymanie brytyjskiego dworu królewskiego kosztuje każdego podatnika nieco ponad 60 pensów rocznie – ogłosił Pałac Buckingham w swoim corocznym sprawozdaniu wydatków.

Wydatki pałacu w ubiegłym roku

podatkowym, który skończył się 31 marca, wyniosły prawie 37 mln funtów, czyli wzrosły o 1,7% w stosunku do poprzedniego roku. W podsumowaniu podkreślono jednak, że po wzięciu pod uwagę inflacji, koszty utrzymania dworu spadły o 1%.

W ciągu kilku ostatnich lat wykazaliśmy, że roczny koszt utrzymania głowy państwa na każdego obywatela, to równowartość ceny bochenka chleba – podkreślił odpowiedzialny za wydatki dworu Alan Reid.

Z modą na bakier

Umberto Angeloni, szef ekskluzywnego włoskiego domu mody Brioni, ma zastrzeżenia do ubrań, w jakich pokazuje się publicznie wielu mężów stanu.

Prezydent USA George W. Bush w ogóle nie ma pojęcia o zasadach ubioru – powiedział Angeloni niemieckiej gazecie „taz”. Także ubrania premiera Wielkiej Brytanii Tony’ego Blaira nie

Zaolziacy na TKB

41. Tydzień Kultury Beskidzkiej odbędzie się w dniach 31 lipca – 8 sierpnia. Wiadomo już, że na pięciu estradach Podbeskidzia: w Żywcu, Szczyrku, Makowie Podhalańskim, Wiśle oraz Oświęcimiu wystąpią 23 zespoły z Polski oraz ponad 70 zespołów folklorystycznych z całego świata, m.in. z Chile, Korei Południowej, Konga, Ghany, Izraela, USA, Francji, Węgier, Gruzji oraz RC. Nie zabraknie przedstawicieli Zaolzia.

W Szczyrku, który jest gospodarzem najbardziej widowiskowej części Tygodnia, wystąpią „Górole” z Mostów k. Jabłonkowa (31. 7.). W Wiśle – ponownie „Górole” (1. 8.), „Bystrzyca” (3. 8.), „Gorol” i „Zaolzie” z Jabłonkowa (4. 8.), w Żywcu,

po raz drugi, „Bystrzyca” (4. 8.).

Koncertom TKB towarzyszą kiermasze sztuki ludowej oraz wystawy.

W ramach 41. TKB organizowane są także: XXXV Festiwal Folkloru Górali Polskich w Żywcu (25 sierpnia), XV Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne Szczyrku (4-7 sierpnia), 57. Górali Święto w Jabłonkowie (7-8 sierpnia), X „Festyn Istebniański” w Istebnej (31 lipca-1 sierpnia) oraz „Wawrzyńcowe Hudy” w Ujsołach (7 sierpnia).

(wak)

Wakacyjny maraton

ORŁOWA (wak) – Nie wszyscy mali orłowianie spędzą wakacje w górach czy nad morzem. Wielu z nich nie wyjeżdża z rodzinnej miejscowości. Z myślą o nich Centrum Wolnego Czasu „Kotwica” w Orłowej Lutym przygotowało akcję „Dwa miesiące poza trzepakiem”.

– Zamiast narzekać na nudę, warto odwiedzić naszą placówkę. Bogaty i różnorodny program powinien zadowolić tak sześcioletnie, jak i osiemnastoletnie. W salkach oraz w ogrodzie Centrum, a także w letnim kinie, na stadionie, kąpielisku itp. przebiegnie 118 akcji. Najwięcej będzie imprez sportowych, nie zapomnianno jednak o kursach plastycznych, teatralnych, dyskotek – powiedział redaktor dyktor Franciszek Buba.

Program, w którym uczestniczyć mogą także rodzice, wzbogadzą polscy strażakowie i strażnicy miejscy. Dzieciaki będą mogły m.in. obejrzeć sprzęt gaśniczy, instruktorzy z policji zademonstrują moment zatrzymania niebezpiecznego przestępcy. Powiedzą też dzieciom o potencjalnych zagrożeniach, czyhających na nich w domu i na ulicy.

W ciągu roku Centrum odwiedza codziennie 120-140 uczniów. Podczas wakacji liczba ta regularnie wzrasta do 170.

Polskie dni nad Łabą

LYSA NAD ŁABĄ (kor) – W mieście tym rozpoczęły się wczoraj trzecie Dni Kultury Polskiej, które potrwają do niedzieli. Ich organizatorem są Klub Polski w Pradze oraz władze miasta. Patronatem objęły je Ambasada RP w Pradze, Instytut Polski i hetman woj. środkowoczeskiego.

W programie m.in. film „Wesele” Andrzeja Wajdy, wernisaż wystawy zaolziańskich plastyków w Muzeum Bedřicha Hrozného oraz koncert trzynieckiego zespołu „Małe Ich Troje”.

Ziemia niechciana?

SUCHA GÓRNA (sch) – Rozciągająca się na przeszło 1,7 ha parcela koło przystanków autobusowych w kierunku Hawierzowa od lat ziele pustkami. Od lat też nikt zdaje się nie reagować na umieszczoną tu tablicę „działka na sprzedaż”.

Ostatnio jednak coś drgnęło. Gmina zaczęła poważnie zastanawiać się nad zakupem owego niechcianego, acz strategicznie (bo na skrzyżowaniu dróg hawierzowsko-stonawskiej i karwińskiej) położonego kawałka ziemi. – Mniej więcej za milion koron jesteśmy gotowi parcelę kupić – zdradził nam wójt

Jan Lipner. Obecny właściciel gruntu, którym jest firma „Ahold Czech Republic” posiadająca sieć supermarketów, takich jak „Albert” czy „Hypernova”, żąda jednak 1,5 mln Kč.

Rzecz w tym, że jeżeli nawet uda się gminie ubić interes po jej myśli, nie potrafi jeszcze sprecyzować, jak nabyty grunt wykorzysta.

Będą nowe mieszkania

TRZYNIEC (ga) – Z przetargu na wybudowanie 37 mieszkań małowymiarowych w Trzyńcu wyszła zwycięsko trzyniecka spółka Holec. Mieszkania powstaną na terenie targowiska koło restauracji „Stodoła” w Łyżbicach. Trzem z nich nadany zostanie poziom ponadstandardowy. Całe przedsięwzięcie kosztować będzie około 32 mln koron. Urząd miejski zabiega o dotację państwową. Początek prac w sierpniu, zakończenie za rok.

Oczyszczalnia musi być

BOCONOWICE (man) – Z początkiem czerwca rozpoczęto budowę oczyszczalni ścieków przy miejscowej remizie strażackiej.

Obiekt, w którym mieści się również restauracja, został przed trzema laty wyremontowany. Dotychczasowa odbudowa się jego kłopotliwa, ponieważ nie pozwalał na nią brak odpowiednich ścieków. Boconowianie nie uzyskali dotacji z Urzędu Wojewódzkiego, niespełnia 400 tys. Kč trzeba było wydzielić z kasy gminnej.

znajdują uznanie w oczach renomowanego krawca i znawcy mody.

Angeloni był „wstrząśnięty”, widząc Blaira „w luźnej, ohydnej koszuli” na niedawnym szczyście G-8 w Sea Island. Szef Brioni uważa, że niedbałe stroje polityków są „obnoszeniem się na pokaz z demokratycznymi wartościami”.

W Niemczech wśród prominentów, noszących garnitury Brioni, wymieniany był swego czasu kanclerz Gerhard Schroeder.

Wygrał z kasynem

Sąd Najwyższy w Hiszpanii przyznał rację pomysłowemu matematykowi-hazardzistce, któremu wcześniej zabroniono wstępu do jednego z hiszpańskich kasyn za rzekome oszustwo.

Matematyk i producent nagrań muzycznych Gonzalo Garcia-Palayo opracował wraz z kolegami system pozwalający przewidzieć, na którym polu ruletki zatrzyma się kulka.

Madryckie kasyno zabroniło matematykowi wstępu, oskarżając go o oszustwo i skierowało sprawę do sądu, który jednak oddalił pozew. Właściciel kasyna nie dawał za wygraną i przekazał sprawę do wyższej instancji. Sąd Najwyższy uznał, że racja w sporze miał Palayo.

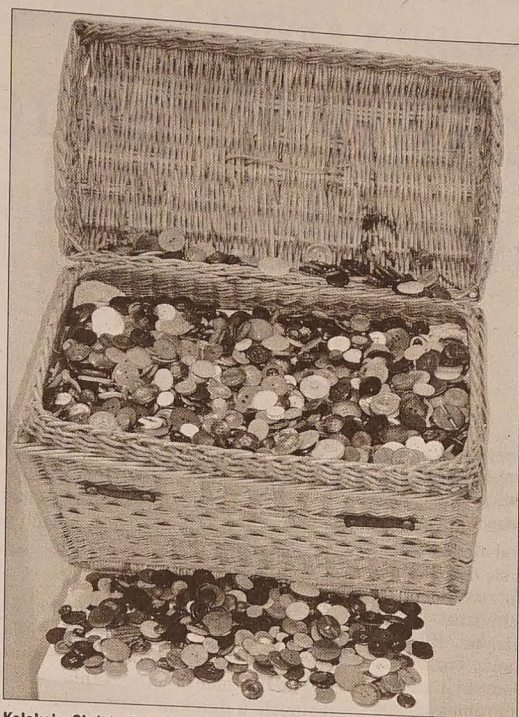
Matematyk zauważył, że w ruletce niektóre liczby pojawiają się częściej niż inne. Doszedł do wniosku, że tak jest tak dlatego, iż ruletka jest urządzeniem mechanicznym i każdy pościg dynczy jej egzemplarz ma pewne, różniące go od pozostałych, cechy strukturalne, przez co częściej „wybiera” pewne liczby. Hazardzista i jego koledzy najpierw przez jakiś czas obserwowali liczby, które padły w grze, a potem wprowadzili je do komputera, który przetworzył dane. W ten sposób otrzymali gotowy przepis na puszczenie kasyna z torbami. Mężczyźni wygrali w sumie 1,2 mln USD, z czego 600 tys. w jeden dzień.

Guziki i perełki

Szczelną rękę do wybierania tematów wysłał nam ostatnio hawierzowski Mieszko. Po cieszącej się dużym powodzeniem kolekcji lalek, przedstawiano tu i uodostępniono do oglądania od 11 czerwca 4500 guzików (szereg wyrobów ozdobnych ze szklanych perełek. Podziwiać je można do 31 października).

Guziki, zwykła rzecz, codzien- nie kilka razy dotykamy go, nie zwracając uwagi na kształt, kolor, wzory. A tymczasem może to być małe dzieło sztuki. Guziki znane są od czasów starożytnych, ich znaczenie wzrosło w okresie gotyku, kiedy wąskich części ubioru nie można było wkładać i zdejmować bez rozpinania. Ze zwykłego przedmiotu z czasem stał się ozdobą zamożności właściciela. W wieku XVI służył nawet jako środek płatniczy! Na początku wieku XVII prominiowano go na prawdziwą modę ubioru, artystyczne cacko. Właścicielka wystawianej kolekcji, Christa Petrąskowa, zaczęła

zbierać guziki w połowie lat 90. ubiegłego stulecia. W chwili obecnej posiada około 50 tys. sztuk. Na wystawie znalazły się te najbardziej wartościowe i ciekawe szklane guziki. Magnetysem jest też sukienka znanej piosenkarki Lucii Bilej z naszymi guzikami z masy perłowej, które ofiarowali jej przyjaciele i wielbicieli. Na uwagę zasługują ponadto eksponaty ze zbioru miejscowego hobbysty i his-

Kolekcja Christy Petrąskowej liczy około 50 tysięcy guzików i stale się rozrasta...

toryka Vladimíra Chlebuše z Hawierzowa. Udało mu się zgromadzić ciekawe okazy metalowych guzików od różnego rodzaju mundurów, także górniczych. Ciekawostką jest ponadto usytuowany tuż przy wejściu zbior guzików z epoki angielskiej królowej Viktorii, która bardzo młodo stała się wdową i dała początek produkcji czarnych guzików oraz ozdób żałobnych.

Niewielu zapewne wie, że w Czechach nie produkuje się szkła czarnego, a tylko bardzo ciemny brąz czy fiolet,

który jednak na skutek złudzenia optycznego wydaje się być czarny. Do jego produkcji wykorzystywane są różne tlenki metali, kobalt, uran. W epoce socjalizmu największym odbiorcą produkowanych w Jabloncu nad Nysą guzików i ozdób był Związek Radziecki, teraz duża część produkcji eksportowana jest do USA. Jablonec nad Nysą zasługuje na produkcję szkła i szklanych wyrobów w roku 1927 przekształcił się z pospolitej wioski w jedno z najbogatszych miast Austro-Węgier i światowe centrum handlowe.

Guziki mają przeróżne kształty i kolory, misterne wzory i malowane obrazki. Z techniką ich wytwarzania można zapoznać się dzięki zdjęciom, opisom oraz instrumentom i próbkom szklanych prętów, które stanowią fragment wystawy.

W zachwyt zwiedzających wprowadzają misterne koraliki i sztuczne perły, ozdoby choinkowe, pamiątki z miejsc pielgrzymowania, miniaturowe wydanie Koranu, hinduskie bransoletki ofiarne itp.

BARBARA GLAC

Sukienka "guzikowa" piosenkarki Lucii Bilej posiada około 100 guzików z masy perłowej. Fot. autorka

MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ PRZEDSTAWIA WYSTAWĘ Z OPAWSKICH ZBIORÓW

Święci jak malowani

W sieni u „prastarki” wisiał ogromny krzyż, w izbie nad stołem – święty obrazek. Którego lub którą z całej armii świętych on przedstawiał – w to jako kilkulatka nie zamierzałam się wgłębiać. Dość że był „święty” i zasługiwał na powszechny szacunek.

Motyw świętego obrazka prababki na długo utkwił mi w pamięci. Niedawno ujrzałam go po raz kolejny podczas odwiedzin sali wystawowej żywocickiego muzeum. To święta Anna nauczycielka z otwartą książką nad „prastarczynym” stołem była świadkiem moich rozpaczliwych zmagania z zupą mleczną na wędzonej kości.

Kolekcja „Świętych na szkle malowanych” trafiła ze Śląska opawskiego na Śląsk Cieszyński w odpowiedzi na artykuł Władysława Owczarzewskiego, który zainteresowany tematem odwiedził wówczas Muzeum Opawskie. Naszemu czytelnikowi zaproponował ciekawy reportaż z wystawy, a kierownictwu Muzeum Ziemi Cieszyńskiej podsunął sugestie sprowadzenia świętych obrazków na szkle również na nasze tereny. W br. czeskokocieszyńskie muzeum prezentuje je więc po raz trzeci. Pierwsza wystawa sakralnego malarstwa ludowego na szkle ze zbiorów opawskich gościła tu w 1948 r. Ponownie temat ten podjęto w 1969 r.

Najpierw klejnot, potem sukienka

Pierwszymi autorami obrazków na szkle byli zawodowi szklarze. Malowanie świętych na płytach szklanych traktowali jako dodatkowe zajęcie. Dopiero później do tego stopnia zaczęło się specjalizować w tym zakresie, że praca ta mogła stać się głównym źródłem dochodu.

Z hutu szkła sprowadzano płyty szklane gorszej jakości, pod szkło wsuwano obrazek i zabierano się do malowania. Poszczególne prace wykonywano w odwrotnej kolejności niż podczas malowania na płótnie lub zwykłej karcie papieru. Najpierw naniesiono kontury, następnie motywy ozdobne i rozmaite ornamenty, na sam koniec zaś tło. Gdy cho- dziło o osobę, najpierw malowano oczy, usta i rumieńce, a dopiero potem cerę. Najpierw klejnot, potem sukienkę. Aby zapobiec uszkodzeniu, pod gotowy obrazek wkładano twardy papier, czasami wsuwano tu również jego pierwowzór i oprawiano w cieniućkie deseczki. Do malowania używano pędzelków różnej grubości. Farby przygotowywano we własnym zakresie z kolorowych gliniek i jaj. Później stosowano również tempere, w końcu farby olejne.

Po co komu święty obrazek?

Na przełomie XVIII i XIX w. obrazki malowane na szkle należały do podstawowego wyposażenia wnętrza wiejskiej chaty. Większość z nich miała charakter religijny. Przywożono je z miejsc pielgrzymkowych, składano w prezencie z okazji ślubu lub innego równie doniosłego wydarzenia. Umieszczano je na honorowym miejscu, lekko nachylone w kierunku środka izby, tak, by sprawiały wrażenie, że przypatrujący się domownikom święty rzeczywistości nad nimi czuwa.

Wśród opawskich eksponatów w żywocickiej sali wystawowej dominują obrazy z życia Jezusa i Maryi. Znajdziemy więc Jezusa Zbawiciela, Jezusa biczowanego, ukrzyżowanego czy zmartwychwstałego. Zobaczymy Matkę Boską Złotą i Częstochowską, ustawiczną pomocy, karmiącą, bolesną oraz w niebie ukoronowaną. W kalendarium świętych warto natomiast poszukać sylwetki swego imiennika, czy – jak kto woli – patrona. W styczniu jest m.in. św. Genowefa wraz z legendą o jej odnalezieniu, w lutym jest św. Weronika, w czerwcu św. Antoni, Jan czy Piotr, w październiku św. Franciszek, a w grudniu św. Barbara. Obrazy świętych ułożone są jednak nie tylko wg dat w kalendarzu, ale również wg miejsca powstania. Eksponaty z zachodniosląskich ośrodków przemysłu szklarskiego pochodzą z okolic Jesionika, Krnowa i Bruntálu, a eksponaty wschodniosląskie z okolic Frydku. Są w końcu trzy grupy obrazów przedstawiające rozwój twórczości malarskiej na szkle na przestrzeni swej 150-letniej historii – od twórczości w warsztatach rzemieślniczych (2. poł. XVIII w.), przez anonimową twórczość amatorską (niemalże cały wiek XIX), aż po na wskroś komercyjną produkcję zmechanizowaną z początku ub. stulecia.

Wystawa „Świętych na szkle malowanych” czynna jest do 10 stycznia codziennie z wyjątkiem poniedziałków. Bilet rodzinny kosztuje 15 Kč, student lub emeryt zapłaci za wejście 5 Kč.

BEATA SCHÖNWALD

Wizerunek św. Franciszka z 2. poł. XIX w.

reak Show

FELIETON DARKA JEDZOKA

Pochłotałem trochę nad artykułem zamieszczonym w „MF Dnes”, który informował o incydencie z przesyłką podejrzanego białego proszku zaadresowanego do Teatru Cieszyńskiego i która zakończyła się na zwołaniu chemików i dezynfekcją pomieszczenia. Najdramatyczniejsze gadki krążące w kuluarach teatru mówią, że chodziło o reklamową próbkę Ariela.

Nie to mnie jednak rozbawiło – do uśmiechu zmusiło mnie zdjęcie dołączone do artykułu. Bez jakichkolwiek wyjaśnień na łamach gazety ukazał się portret pana Karola Suszki stojącego z laskami w parku.

Jedną laskę w rękę a drugą stojąc obok z grubymi okularami na nosie i ubrana w płaszcz ortalionowy. Zdjęcie oczywiście pochodziło pewnie z jakiejś sesji zdjęciowej dla promocji spektaklu „Bláha a Vrchlická”, jednak brak komentarza mógł zasugerować niewtajemniczonym czytelnikom, że właśnie tak na co dzień wygląda zaolziańska elita teatralna. Nie wspomnę o narzucających się kanonach estetycznych kierujących doborom partnerek.

No i znowu nam się nie udało. Pomimo wszelkich starań i wysiłków zmierzających do zrównania się z ideałem zachodniego i dumnego Polaka, ciągle coś nam wychodzi nie tak. W naszym środowisku panuje przekonanie, że trzeba forsować swoją polskość bijąc pięściami w orla wyściebłąc czerwonej nitką na piersi i hucznie śpiewając o sobie wędze na łamy mediów, to zamiast godnego obrazka jest śmieszność.

Trzeba tu postawić jedno pytanie: czy to koniecznie musi być źle?

Z czysto psychologicznego punktu widzenia – czy istnieje lepszy sposób poinformowania „tych innych” o naszej obecności na tym terenie, niż właśnie przez takie

wiadomości podane luźno, z przymrużeniem oka? Z moich doświadczeń raczej wynika, że większość iskie- rek zainteresowania szybko mogą zdusić patetyczne wy- wody na temat naszego pochodzenia. Tymczasem wielu patriotów z naszego terenu wybudowało sobie refleks Pa- włowa na niewinne zdanie „Nie wiedziałem, że żyje tutaj tyłu Polaków” i bez namysłu włączają taśmę: „Po pier- wszej wojnie światowej ... itd.”, która zawiera nie tylko daty i kilkanaście nazwisk z ówczesnego życia politycznego, ale często też statystyczne dane dotyczące ludności. Jeżeli zaś są zapytani ogólnie o Pol- skę, to automatycznie zaczynają wykład od pozytywis- tów. Bądźmy realistami, takie dane przydają się w dys- kusji historyków, ale przeciętny człowiek po pół minucie traci koncentrację i zaczyna czynić starania, by zrzucić za pomocą telekinezy żyrandol na głowę czcigodnego informatora.

Wielu ludzi ciągle nie dostrzega, jak bardzo działanie jest efektywniejsze i efektywniejsze od suchych prelekcji (i – jak mówiłem – lepsza od nich jest nawet ta infor- macja o tajemniczej przesyłce białego proszku). Jeżeli ktoś nas zapyta, czego dokonali Zaolziacy, nie musimy się przecież uciekać do historii. Jest CieLaF, który co roku zyskuje coraz większą renomę. Jest Renata Putzlacher i Bogdan Trojak. Jest Janusz Klimsza, którego spektakle są od dłuższego czasu gorąco omawianym tematem ostraw- skiej sceny i nie tylko. Ale nawet te mniej „ambitne” za- stugi są ważne. Chociaż nie ma już Miss Mister Show i „Małego Ich Troje”, to oba te projekty pokazują, że jed- nak stać nas na wiele.

Nie wiem, jak innych, ale moje serce krzepią takie in- formacje o wiele więcej niż np. choćby nie wiem jak długi wykład o Sienkiewicz.

Obrazki świętych umieszczano nad stołem, lekko pochylone w kierunku środka izby.

Fot. autorka

GARŚĆ WSPOMNIENI SPRZED LAT

Jak powstało Polskie Gimnazjum Realne im. Juliusza Słowackiego w Orłowej

Mysł o powstaniu polskiej szkoły średniej na Śląsku Cieszyńskim zrodziła się najprawdopodobniej wśród miejscowej polskiej inteligencji. Jak wynika ze wspomnień Zofii Kiedroniowej, inicjatywę tę przejęło później Towarzystwo Szkoły Ludowej z siedzibą w Krakowie oraz Macierz Szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego. Trzeba było wielu zabiegów i starań, żeby 23 września 1909 roku otworzyć pierwsze polskie gimnazjum realne w Orłowej.

Ponieważ 4 września tegoż roku przypadała setna rocznica urodzin Juliusza Słowackiego, postanowiono dla upamiętnienia tego wydarzenia nadać gimnazjum nazwę tego polskiego wieszczki. Nowo powstałe gimnazjum znalazło pomieszczenia w parterowym, prywatnym domu przy głównej orłowskiej ulicy, blisko Kopanin. Później otwarto tam Polska Szkołę Gospodarstwa Domowego. Gimnazjum bardzo szybko się rozwijało i zaistniała potrzeba wybudowania nowego budynku. Miał on stać na Obrokach uważanych wtedy za najzdrowszą część Orłowej, jako że oddalona była od ruchu

ją gospodynią bursy. Często odwiedzałam ją w kuchni bursy i przyglądałam się ogromnemu piecowi, na którym stały olbrzymie garnki z równie olbrzymimi warzywami. Zaraz obok była duża jadalnia z podłużnymi, drewnianymi stołami i ławami. Mieszkańcy bursy babcię bardzo lubili, ponieważ, kiedy byli głodni, nie szczędziła im dodatkowych kromek chleba ze smalcem i skwarkami. Kiedy przeszła na emeryturę i zamieszkała w naszym domu, często ją odwiedzali i wspominali stare, dobre czasy, gdy ona im zastępowała matkę. Zauważyłam, że zawsze całowali ją w rękę. Najdłużej, bo prawie do jej śmierci, odwiedzała ją JUDr Tkacz z Frysz-tatu i inż. Robert Jan-czar z Chorzowa.

Obok bursy było podwórko, mały ogród i chlewiki, w których hodowano prosiaki, kozy, króliki i kury. Uczniowie pracowali w ogrodzie, wyrównywali boisko, usypali drogę prowadzącą z bursy do gimnazjum i zmyślali mostek przez potoczek „Raczok”. Poza tym rozwijali działalność kulturalną. W bursie była Czytelnia, kółko teatralne, chór oraz Klub Sportowy. Sportowcy mierzili swoje siły zazwyczaj z gimnazjum czeskim.

Bursa była oczkiem w głowie dyrektora Feliksa i jego żony, Zofii. Organizowali oni dla niej pomoc pieniężną, wyszukiwali darczyńców i ofiarodawców. Bursę wspomagali materialnie profesorzy, przedstawiciele polskiej inteligencji i rodzice.

W bursie mieszkali także kilku profesorów. Najbardziej barwną postacią pośród nich był profesor Franciszek Kulisiewicz. Uczył łaciny, greki i gimnastyki. Był duszą towarzystwa, miał wiele oryginalnych pomysłów i był nieustraszoną organizatorem przedstawień zarówno w gimnazjum, jak i w różnych stowarzyszeniach polskich. Na festynach był prowadzącym pochodów, pomysłodawcą wspólnych zabaw, nie omijał też bufetów. Oczywiście sprawą było, że na balach był wodzirejem i prowadził poloneza, zawsze we fraku, w wykruchmalonej, białej koszuli z muszką. Korowód przechodził przez wszystkie pomieszczenia budynku, w którym akurat odbywał się bal (były to Dom Robotniczy, Dom Cingra albo „Gwarectwo” w Dąbrowej). Doprowadzał korowód do piwnicy i wyprowadzał na ulicę, żeby tryumfalnie wprowadzić poloneza na salę, kierując się w stronę bufetu. Na dworze śnieg i mróz, więc ze względów zdrowotnych trzeba było wychylić kielicha. Natomiast jego popisowym numerem był „biały mazur” nad ranem. Wtedy już bez fraka, z dyndającą muszką, za to cały w kotylionach, z rozwichrzoną czupryną kręsał hołubce z takim impetem, że drzazgi leciały z podłogi. A „gospodźki” głośno lamentowały, że zaś bydym musiał dać nowom deskym! Rano profesor wra-

cał do bursy a drogę do jego pokoju wyznaczały kotyliony, spiralowe girlandy i konfetti. To wszystko znam, oczywiście, z opowiadań rodziców i babci, ponieważ to, co wydarzyło się na festynach, dożynkach i balach wałkowa-no tygodniami.

U PAŃSTWA FELIKSÓW

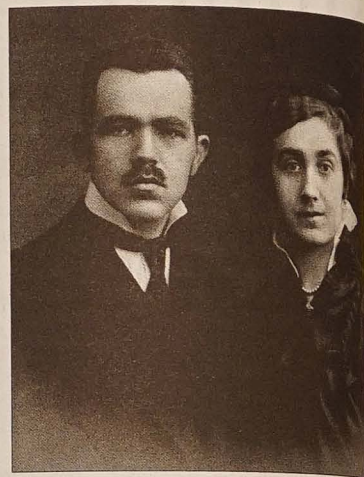
W latach 20. ubiegłego wieku brakowało mieszkań dla profesorów, a nawet dla samego dyrektora. Dzięki zaradności dyrektora Feliksa profesorzy znaleźli mieszkania w gabinetach szkolnych, a dyrektor „zamieszkał” w dyrekcyj. Dopiero w 1925 roku dyrektor Feliks przeprowadził się z żoną i córkami z Cieszyna do Orłowej, gdzie Macierz Szkolna wybudowała naprzeciwko gimnazjum budynek dla dyrektora i paru profesorów.

Była to piękna willa z żółtą fasadą, dużą oszkloną werandą, z której prowadziły schody do ogrodu pełnego ozdobnych krzewów, kwiatów i z mnóstwem różnokolorowych piwonii. Do mieszkania państwa Feliksów wchodziło się przez obszerny hol, w którym znajdował się beczkowaty, metalowy piec z różnokolorowymi szkiełkami. Z holu prowadziły drzwi do pięciu pokoi, kuchni i na werandę. Na pięć pokoi składały się: gabinet dyrektora, jadalnia, sypialnia, pokój córek i pokój gościnny. Co roku, 15 maja, w dniu imienin Zofii, hurmem z bukietami i drobnymi upominkami maszerowaliśmy wraz z rodzicami do willi państwa Feliksów. Pani Feliksowa wraz z córką Zofią witała nas już na progu. Mówiło się o niej – to piękna i elegancka kobieta. Rodziców prosiła do pokoju gościnnego, a dla dzieci była przeznaczona weranda, z której dochodziła woń przepysznych kanapek połączona z odurzającym zapachem kwitnących piwonii. Córki państwa Feliksów, Halina i Zosia, rozdały nam książki, z których, jak mówiły, już „wyrosły”. Były to bajki, wierszyki dla dzieci, lektury szkolne, klasycy literatury dla dzieci i młodzieży. Chociaż były dużo starsze od nas, chętnie się z nami bawiły i pamiętały o naszych imieninach i urocz-

nicach. Imieniny Zofii w 1939 roku upływały na rozmowach z rodzicami i państwa Feliksów o zbliżającej się wojnie. A my, w jakimś patriotycznym zryw, postanowiliśmy zrobić zbiórkę pieniężną na karabin maszynowy. Zebraliśmy nasze grosiki i z kapeluszem wtargnęliśmy do pokoju, w którym siedzieli rodzice, i prosiłiśmy ich o datki pieniężne. Dyrektor Feliks nie ukrywał wzruszenia.

Bursa. Ośrodek opieki dla uczniów i rodzin niemających.

Państwo Zofia i Piotr Feliksowie.

SMUTNY FINAŁ

Na początku sierpnia 1939 roku pani Feliksowa zaproponowała nam, w razie wybuchu wojny, trzy miejsca w samochodzie, który by nas zawiózł do jej znajomych w Krakowie. Już wtedy mama wiedziała, że w wypadku wojny ojciec będzie ewakuowany z kopalni. Po wspólnej naradzie postanowiliśmy skorzystać z tej propozycji. 1 września o godz. 4.00 rano ojciec przybiegł z nocnej zmiany i wspólnie z mamą zaczęli pakować walizkę. W pośpiechu pożegnał się z nami i pobiegł na kopalnię. Mama zaczęła przygotowywać nasze bagaże i wtedy babcia kategorycznie powiedziała: – Nie! Ci nam przeznaczone, to się stanie. Zostajemy w domu! – Popędziłam z mamą do pani Feliksowej, samochód stał już przed bramą willi, dyrektor Feliks żegnał się z żoną i córkami. Sam postanowił zostać do ostatniej chwili razem z tercjanem. Po jakimś czasie pojawił się profesor Niemiec z plecakiem. Razem z tercjanem, panem Rudolfem Santariussem, zwanym „tyrkiem”, zamykali okna i drzwi poszczególnych klas i gabinetów i nawet w tej dramatycznej sytuacji pan Santariusz zwrócił się do mamy swoim stereotypowym powiedzeniem: – Ja i pan dyrektor postanowiliśmy tak zrobić! Po czym zamknęły drzwi wejściowe do gimnazjum.

Z oddali było słychać odgłosy strzałów i detonacji. Dyrektor Feliks i profesor Niemiec pożegnali się i z plecakami wyruszyli pieszo w kierunku Krakowa. Przerazone i wstrząśnięte

Personel kuchenny bursy. Od lewej siedzą: Joanna Waltoś, gospodyni, pani Kaledzińska, zastępczyni, stoją: pomocnice. Rok 1929.

miejskiego. Budynek gimnazjalny był kilkakrotnie przebudowywany i jego wygląd zewnętrzny i wewnętrzny ulegał zmianom. Jego ostateczny kształt uformował się w roku szkolnym 1927/28. Na poddaszu zbudowano dodatkowo obserwatorium astronomiczne, na podwórzu zaś salę gimnastyczną, a wokół podwórza posadzono kasztany, które co roku przypominały o maturach.

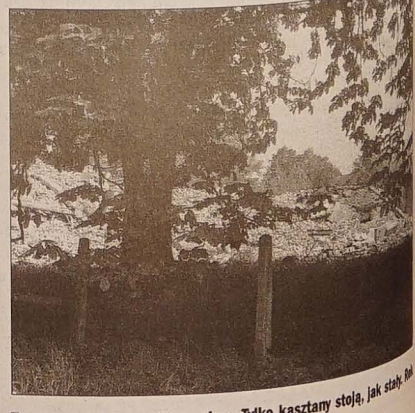
Budynek był piękny i okazały, położony na wzgórzu, widoczny był daleko w całej okolicy. Do gimnazjum uczęszczały przede wszystkim dzieci z bardzo ubogich rodzin górników, robotników i rolników. Ci, którzy odchodzili na wyższe uczelnie, tworzyli załazek przyszłej rodzimiej inteligencji.

Przed I i II wojną światową kolejnymi dyrektorami gimnazjum byli: dr Jan Jarosz (1909-1912), dr Kazimierz Piątkowski (1912-1920) oraz Piotr Feliks (1920-1939).

BURSA I JEJ MIESZKAŃCY

Już w drugim roku istnienia gimnazjum rozważano sprawę zbudowania bursy. Miało to być miejsce, w którym mogliby mieszkać i stołować się uczniowie z uboższych rodzin i z bardziej odległych miejscowości. Początkowo uczniowie mieszkali w pozagimnazjalnym budynku, następnie w 1911 roku wynajęto nowy budynek od pana Józefa Fierli, by w 1912 roku budynek ten odkupić i w roku następnym dobudować nowe skrzydło.

Już w 1911 roku wyruszył, wtedy jeszcze profesor, pan Piotr Feliks do Galicji w poszukiwaniu personelu do kuchni. Dotarł do wioski Grębów między Tarnobrzegiem a Stalową Wolą. Pod koniec drugiej połowy XIX w. doszła tam piechotą (a było to około 330 km) moja babcia, Joanna Waltoś, z domu Herboczek. Poszukiwała pracy i otrzymała ją w majątku hrabiego Dolańskiego w Grębowie. Po paru latach została klucznica. Profesor Feliks zaproponował jej pracę w kuchni gimnazjalnej bursy, a zatem i powrót na ziemię rodzinną. Na podstawie rekomendacji hrabiego Dolańskiego mianował

To, co pozostało po Gimnazjum. Tylko kasztany stoją, jak stały w 1989.

WANDA CEJNAK

UKOJA NERWY, NIEKTÓRE OSZOŁOMIĄ ZAPACHEM, NIE DOKUCZĄ SŁOWEM, JAK CZŁOWIEK - MÓWI O SWOICH KAKTUSACH OTAKAR POTYKA Z ORŁOWEJ LUTYNI

Kłujące piękności

Kaktusowego bakcyła orłowianin Otakar Potyka złapał przed pięćdziesięciu laty w Libercu, gdzie jako 19-latek służył w wojsku. Tam poznał nie tylko swoją przyszłą żonę, ale także doświadczonych kaktusiarzy, którzy spowodowali, że te właśnie koleczaste i kłujące rośliny stały się jego hobby na całe życie.

...Po powrocie z wojska zacząłem hodować kaktusy najpierw na parapetach, stopniowo powiększając swoje kolekcje drogą wymiany z podobnymi pasjonatami - wspomina pan Otakar.

- Rośliny, które były do zdobycia w kraju, pozyskałem do mojej kolekcji w ciągu pierwszych kilku lat. Potem nawiązałem kontakty z innymi hobbyistami mieszkającymi za granicą, m.in. w Polsce, Niemczech, Austrii, Anglii i Stanach Zjednoczonych. Uczestniczyłem w seminariach i spotkaniach, na których przekazywałem lub sam zdobywałem doświadczenia z zakresu hodowli tych roślin. Rozpoczęła się wymiana, zakupy roślin czy samych nasion szczególnie trudnych do zdobycia okazów. Dzisiaj, po nie-

mal pięćdziesięciu latach, mam już ponad cztery i pół tysiąca odmian. Wierzę jednak, że w przyszłości jeszcze wiele nowych kaktusów wzbogaci moje dotychczasowe zbiory.

Mało kto wie...

...że kaktusy wywodzą się z kontynentu amerykańskiego. Pierwsze okazy przywiózł do Europy Kolumb po odkryciu Ameryki. Początkowo nazywano je po prostu kłującymi roślinami kwitnącymi, dopiero później przyjęła się nazwa kaktusy. Mylące jest też nazewnictwo zarówno samych odmian kaktusów, jak i np. kolców.

- Kaktus nie ma kolców. To co w nim kłuje, to cierni, który jest przekształconym liściem, zawierającym mikroskopijne rurki. Roślina pobiera nimi wilgoć z powietrza, toteż olbrzymia większość tych roślin zadowala się minimalną ilością wilgoci w gruncie. Zanim jednak zdecydujemy się je hodować, musimy poznać ich naturę, warunki, w jakich żyją. Musimy wiedzieć, którym kaktusom nadmiar wilgoci szkodzi, a którym nie.

Kłujące rośliny pana Otakara pochodzą z niemal całego kontynentu amerykańskiego, Afryki oraz Madagaskaru. Kwitną więc przez cały okrągły rok. O tym przekonać się

Na taki okaz kaktusa (Echinocactus grusonii), potocznie zwanego „fotelem teściowej”, trzeba czekać ponad czterdzieści lat.

mogą nie tylko ci, którzy odwiedzają bezpośrednio jego szklarnię o powierzchni 500 m kw, ale także uczestnicy wystaw w różnych miastach, m.in. w Brnie i Olomuńcu, a ostatnio w Boguminie i w Orłowej. Otrzymał też mój rozmówca zaproszenie do wystawienia swojej bogatej kolekcji w Katowicach. - Z polskimi kaktusiarzami łączę się od lat. Przyjaźń. Wprawdzie w Polsce, a konkretniej w Gliwicach, wystawiałem swoje rośliny tylko raz, za to co najmniej raz lub dwa razy w roku wyjeżdżam do Polski na sympozja poświęcone hodowli kaktusów. Spotkania te dają mi dużo satysfakcji - mówi pan Otakar. Ze skromności zapominał powiedzieć, że właśnie od Ogólnopolskiego Towarzystwa Miłośników Kaktusów w Warszawie otrzymał w ub. roku Złoty Medal za Rozwój Polskiego Kaktusiarstwa, a trzy lata wcześniej wyróżnienie za szczególnie ciekawe ujęcie prelekcji nt. szczytowania kaktusów, przyznane mu przez Zarząd Oddziału Śląskiego PTMK w Katowicach.

Jego kolekcję kaktusów oceniono także dwa razy - w latach 1987 i 1989 - na tradycyjnej wystawie kwiatów „Flora” Olomuniec.

Dzieli się wiedzą

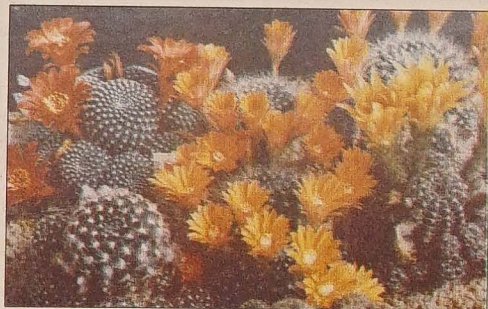
Wystawy, to nie tylko prezentacja dorobku. To także dzielenie się długoletnią wiedzą o kaktusach z innymi, początkującymi kolekcjonerami...

- Oczywiście, te wystawy spełniają także i taką rolę. Kupujący muszą mieć chociażby minimalną wiedzę o hodowli i warunkach życia tych roślin - mówi O. Potyka, długoletni prezes, dziś członek orłowskiego i ostrawskiego Klubu Miłośników Kaktusów. - Warto wiedzieć chociażby to,

że dla koleczastej kolekcji nie nadaje się gotowa ziemia pod kwiaty, którą kupuje się w sklepach ogrodniczych lub kwiaciarniach. Musimy ją ulepszyć dodając na 2 części zwykłej mieszanki 1 część gruboziarnistego piasku. Należy ustawić je w widnym miejscu i podlewać tak, by ziemia była stale wilgotna od wiosny do zimy. Każdy kaktus kwitnie. Warto więc czekać na jego kwiat. Niektóre kwitną już rok po wysiewie, a są takie, na których kwiat trzeba czekać w naszych warunkach i kilkadziesiąt lat. W mojej kolekcji mam także kaktusy, które hodoję już od dwudziestu, trzydziestu lat i kwiatu jeszcze nie ujrzałem. Tak było np. z kaktusem o nazwie fotel teściowej. Jeden z okazów zakwitł w mojej szklarni w ub. roku, dokładnie 48 lat po zasadzeniu. Mało kto wie również, że wiele odmian kaktusów w środowisku naturalnym już nie występuje. Dzięki hobbyistom przetrwały m.in. w amatorskich kolekcjach.

Nie ma mój rozmówca w swojej bogatej kolekcji mniej czy bardziej lubianych okazów. Traktuje wszystkie kaktusy jednakowo i każdy jest dla niego tak samo ważny. Dzisiaj już wie, że jego kolekcja nie zginie, bo przejmie ją po nim jeden z jego synów - Otakar junior, który już tak samo, jak jego ojciec, ma ogromną wiedzę na temat kaktusów i sukulentów.

WANDA KULA

Kaktusy z rodziny Mamillaria. Najbardziej znana jest odmiana Mamillaria zeilmanniana, która pochodzi z Meksyku. Z jej dekoracyjnych, barwnych kwiatów mogą rozwinąć się owoce.

Otakar Potyka na bogumińskiej wystawie wśród swoich kaktusów.

Fot. WANDA KULA

W nich nie kak u nas...(?)

CZĘŚĆ 18.

PODRÓŻ ZE STOLICY GÓRALIJE DO STOLICY IMPERIUM

anek urodził się parze nauczycieli polskich z Grodna, 25 lat później towarzyszył mi z Mińska pod samą żelazną kurtynę, czyli do przejścia granicznego z Terespolu. Tam trzeba było powstrzymać słodkie przy sentymentalne podróznika i wybuchnąć gorzkim płaczem w celu rozkłówienia serc białoruskich urzędników. Ku ich radości i nadziei rychłej reparacji budżetu rodzinnego a memu zaskoczeniu odkryli, że ważność takiej wizy minęła i trzeba było kupić nową. Nie miałam czasu przy duszy, ale Jan miał pomysł:

- Serca nie macie! Jak możecie w ten sposób braci Słowian traktować? A tym bardziej siostrę? Havel z Kwasniewskim wyprawiają sobie żyły, by do Unii was wprowadzić a wy tak się odwiedzacie?! Dukałam wyuczone na wyprawie frazesy. Opcja proeuropejska nie zrobiła większego wrażenia - celnicy nadal domagali się dziesięciu dolarów wizy.

- Dawno opuściłabym wasz kraj, gdybym nie została zatrudniona na dworcu w Mińsku! Całą noc musiałam botać o pieniądze na bilet do Brześcia! Plan B pt. „szanowny emocjonalny” okazał się wytrychem do furki oddzielającej „Barbarie” od świata cywilizowanego. Kapitan nawet zaskutkował oddając mi paszport: - Następny raz mniej się, dziewczuszka, na baczności. Bandyci zdarzają się wszędzie - u nas i u was.

Radości, nie mogliśmy odmówić pomocy przedstawicieli wymierzającego już gatunku - mrówce granicznej przemyśliśmy dla niej karton LM. Tym bardziej, że były perełki i „zdrowe” (bez ostrzeżeń ministra zdrowia).

- Latwiej znaleźć pracę w Polsce aniżeli ruską duszę w Moskwie. Janek wysmiał moją motywację podróży na Wschód. Prócz zjadliwego poczucia humoru, miał też

Moje bagaże pękały od popiersi Putina a nie garnuszków, z których uwolnić by się usiłowały rosyjskie duszyczki. Nie ma garnuszków, nie ma duszyczek, nie ma rosyjskiej duszy. Dusza rosyjska to mit, który - jak to się mitom zdarza - pomaga ująć skomplikowany świat w schematy a tym samym zwolnić człowieka od wysiłków intelektualnych.

Nie, nie znalazłam rosyjskiej duszy, tak jak odpowiedzi na pytanie, czy w Rosji brzozy są bielsze a akordeon piękniej gra.

Rosyjskiej duszy nie znalazłam, ale własnej nie zgubiłam, a wręcz podleczyłam. Nie żałowałam, że „postawiłam się” bileciarzowi na dworcu praskim i miast do Moskwy nie pojechałam do Wiednia: w stolicy „Barbarii” każdy dzień różnił się od drugiego, tak jak każdy człowiek nie spędza czasu, a tym bardziej nie zajmuje przestrzeni. Tam musi żyć. Być może po to, by przeżyć, może dlatego, bo inaczej się nie da.

Uzmysłowiałam to sobie i powiedziałam Jankowi już w Terespolu: Domki niby identyczne, ludzie o podobnych twarzach a nawet języku, ale czegoś brak albo nadmiar?

Filozof rosyjski Lew Szestow twierdził, że nie na wszystkie pytania można odpowiedzieć, co jednak nie zwalnia z ich zadawania. Nie wszyscy jesteśmy jak Immanuel Kant, któremu imperatyw kategoryczny zdarzyło się znaleźć za biurkiem. Nawet Newton musiał wyjść z domu, by oberwać jabłkiem. Naprawdę warto i zdrowo wylać się czasami z matryksa codzienności, nie tylko w celu skonfrontowania mitów i stereotypów z rzeczywistością, lecz i wypróbowanie własnego potencjału w innych, niż do których przywykliśmy, dyscyplinach.

Panu z okienka na dworcu w Pradze ciepło i bezpiecznie.

Janekowi w Polsce prawdopodobnie nie będzie ani lekko, ani bezpiecznie. Ale nie będzie przynajmniej innym wytykał swój marny los lub sobie - na stare lata - lenistwo.

Tyle, oprócz putinków i adresów, przywiozłam z Moskwy do Jabłonkowa.

AGATA SZCZUKA

OD REDAKCJI: To już ostatni odcinek zapisków z podróży do imperium niedawnego „Wielkiego Brata”. Miło nam poinformować naszych Czytelników, iż cały cykl - poszerzony i wzbogacony o zdjęcia i ilustracje - ukaże się już wkrótce w formie książki, którą będzie można nabyć m.in. na najbliższym Gorolskim Świecie.

1) Wzjatka - łapówka. W Rosji łapówkarstwo i korupcja nie ujmują się w kategoriach aksjologicznych. To chleb powszedni.

Każda wieczorka zakończona jest bądź pięciolamienną gwiazdką czerwoną bądź - jak w wypadku soboru Wasylija Błogosławionego na Placu Czerwonym - krzyżem prawosławnym.

Fot. AUTORKA

Telewizja

SOBOTA 26 CZERWCA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Podróżnik (mag.) 8.35 Ziarno (dla dzieci) 9.00 Hip-hop i koszy (rep.) 9.20 Nowe przygody Flippera 4 (s.) 10.05 Timon i Pumbaa (s. anim.) 10.30 Zorro (s.) 11.25 Kolejka (lista przebojów) 11.40 Słoneczny patrol (s.) 12.25 Zabawy j. pol. (teleturniej) 13.00 Wiadomości 13.10 Miliard w rozumie (teleturniej) 13.40 Zwierzęta świata (s. dok.) 14.05 Przygody młodego Indiany Jonesa (s.) 15.45 Dziesiąte królestwo (s.) 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Gość Jedyńki (wywiad) 17.35 Sąsiedzi (s.) 18.05 Alert Bao-bab, czyli zielono mi (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz) 19.05 Bob Budowniczy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.15 Mistrzostwa Europy (mecz ćwierćfinałowy) 23.00 Łowca nagród (film USA) 00.30 Miłość lub ojczyzna (film USA) 215 Inne spojrzenie (film USA).

■ TVP 2

7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 Matki, żony i kochanki (s.) 8.55 Znamy się z... Piotrkowskiej (koncert) 9.55 Mistrzostwa Europy - skróty 11.05 30 lat później - Polacy na MŚ '74 (s.) 11.40 Piękniejsza Polska (mag.) 12.05 Prywatne niebo (film pol.) 13.30 30 ton! (lista przebojów) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Spiewające fortepiany (teleturniej) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Cyrk Scott 2001 (pr. rozryw.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Polska na Grand Place (koncert) 20.05 Kraj się śmieje (pr. rozryw.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegam 22.35 Obce ciało (film kanad.) 00.25 Wielki spacer kasjary (pr. rozryw.).

■ TVP KATOWICE

6.50 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.00 Maurycy i Hawranek (s. anim.) 7.20 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.45 Palce lizać (mag.) 9.00 Świat (mag.) 9.45 Doktor Ewa (s.) 10.25 Strażackie granie (film dok.) 11.00 Bądź zdrow! (mag.) 11.45 Muzyczny Festiwal w Łańcuchu 12.45 Etniczne klimaty (mag.) 13.30 1. turniej eliminacyjny kobiet o Mistrzostwo Polski (siatkówka plażowa) 15.45 Klasa z klasą (teleturniej) 16.15 Aktualności 16.45 Kapitan Sowa na tropie (s.) 17.15 Operowe opowieści (mag.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Kariera Nikodema Dyzmy (s.) 19.50 Liga Światowa siatkówki (mecz Francja - Polska) 22.00 Aktualności 22.10 Sobotni magazyn sportowy 22.40 Kurier sportowy 23.05 Ekstradycja 3 (s.).

■ POLSAT

6.00 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Domowa kawiarenka (mag.) 8.00 Ed, Edd, Eddy (s. anim.) 8.25 Beyblade - latające dyski (s. anim.) 8.55 Hugo (dla dzieci) 9.25 Mop Man (mag.) 10.10 Premiera (mag.) 10.15 Auto Świat (mag.) 10.45 Elite Model Look-finał (pr. rozryw.) 12.15 Dwa kolory (koncert) 13.15 Pensjonat Pod Różą (s.) 14.15 Domowa kawiarenka (mag.) 14.45 Awantura o kasę (teleturniej) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 W pogoni za Lolą (film USA) 18.30 Informacje, Sport 19.00 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.00 Gwiazdy i odjazdy (film USA) 21.00 Top 10 2004 (koncert) 00.30 Świadek wojny (film niem.) 225 Reebok Hip-Hop.

■ TVC 1

5.00 Párování (s.) 5.30 Babilon 5.45 Pomańca 6.35 Mechanika popularna dla dzieci II (s. dok.) 7.05 Listy od Feliksa (s.) 7.20 Ulica Sezamkowa II (s.) 7.50 Długa podróż do domu (s. anim.) 8.15 Oliver Beene I (s.) 8.40 Ośła skóra (bajka) 9.30 Bajki babuni 10.10 Pewna stawka 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Klub przyjaciół muzyki dętej 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... z R. Hrusimskim 12.30 Potomkowie sławnych. Joża Úprka 13.00 Szczęście domowe 13.35 Mieszkanie to zabawa 14.00 Moda - Ekstaszgancja - Maniery 14.25 Jedyna prawdziwa miłość (film USA) 15.55 Oczażowanie IV (s.) 16.50 Uśmiechy R. A. Strejki 17.25 Adresat TVC 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.10 Książniczka za dukat (bajka) 18.57 Losowanie 10 szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 20.00 Hodina pravdy (prog. roz.) 21.00 Cześćtoliwość (film USA) 23.00 Wiadomości 23.10 Jak upolować mężczyznę, czyli sex w wielkim mieście IV (s.) 23.45 Losowanie 10 szczęśliwych 23.50 Osaczona

(film USA) 1.35 Star Trek II (s.) 2.25 Swagier Drakuli (s.) 2.55 Sportowcy świata: Conquest - wyprawa w nieznane 3.45 Niezajomość prawa nie usprawiedliwia 4.00 Aport 4.40 U nas w Europie.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Ignis Brunensis 2004 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki wóz 9.00 Blok kursów jęz. 10.15 Klucz (mag. dla osób niepełnosprawnych) 10.45 Kutna Hora - tęsknota za pięknem 11.15 Areszt domowy (film USA) 13.05 Panna Rajka (film czes.) 14.20 Wyblakłe fotografie (dok.) 14.50 Świat filmu: Muzyka srebrnego ekranu (s. dok.) 15.40 Sportowcy świata: Conquest - wyprawa w nieznane 16.35 Magazyn EURO 2004 17.00 Białe noce (film USA) 19.15 Euronews 20.00 Dusza Europy 20.15 Korzenie 20.30 ME w piłce nożnej 2004: ćwierćfinał 23.05 Noc z Andëm 0.35 Wielka muzyka nocna I 1.40 Jak upolować mężczyznę... IV (s.) 2.10 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki Eduarda Krečmára 4.40 Groteski: Charlie Chaplin 4.50 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.05 Teletubisie (s. anim.) 6.30 Pokemon (s. anim.) 7.00 Pod banderą Neptuna (s. anim.) 7.25 Cudowny świat Walta Disneya 8.20 Pasadena (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.25 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Wakacyjne studia (film czes.) 14.00 Książniczka (film USA) 16.10 Panoptikum Ivana Mládka 16.40 Profesjonaliści (s.) 17.35 Prognoza pogody 17.40 Colombo (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Złote kraty (prog. roz.) 21.50 Peacemaker (film USA) 0.10 Puszek (erot. talk show) 0.50 Perwersyjna obsesja (film USA) 2.10 Novashopping 2.40 Dzwonienie do TV Nova 3.10 Zaloty 3.40 Dobré Bydlo 4.30 Wakacyjne studia.

■ PRIMA

8.00 Łowca krokodyli 8.30 Salon samochodowy 9.10 Perry Mason (s.) 10.50 Julia Lescaut III (s.) 12.30 h.i.t. (lista przebojów) 13.25 Derrick (s.) 14.35 Prima TV 14.55 Wyścigi samochodowe. Holandia 16.50 Przestępstwo w szkole (film czes.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.35 Jak poetom zażąda się życie (film czes.) 23.35 Dziką orchideę (film USA) 1.35 Kolejne miejskie historyjki (film USA-kan.) 3.05 Świat według Bundych (s.) 3.30 Ciernie.

NIEDZIELA 27 CZERWCA

■ TVP 1

6.35 Spełniamy marzenia (mag.) 7.05 Zmienił się (s.) 8.00 Moda na sukces (s.) 8.25 Słoneczna włócznia (s.) 8.50 Nowe przygody Flippera 4 (s.) 9.35 Songowanie na ekranie (dla dzieci) 10.10 Wielki świat małych sportowców (mag.) 10.20 Bezpieczna kąpiel (felieton) 10.30 Sprawa do załatwienia (film pol.) 12.00 Anioł Pański (transmisja) 12.15 Bezpieczna kąpiel (felieton) 12.25 Tydzień (mag.) 12.55 Bezpieczna kąpiel (felieton) 13.00 Wiadomości 13.10 Bezpieczna kąpiel (felieton) 13.20 Kochamy polskie serie (teleturniej) 13.45 Joss Stone (wywiad) 14.00 Bezpieczna kąpiel (felieton) 14.05 Przygody młodego Indiany Jonesa (s.) 15.40 Bezpieczna kąpiel (felieton) 15.45 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 16.35 Dali - Trwałość pamięci - Hit kultury (mag.) 17.00 Telexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Dziennik telewizyjny (pr. satry.) 17.35 Lokatorzy (s.) 18.05 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.30 Jaka to melodia? (quiz) 19.00 Gumisie (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.15 Trudno zapomnieć (film kanad.) 21.55 Akta Odessy (film niem.) 00.00 Upadłe anioły (film hongkong.) 1.35 Festiwal Dialogu Czterech Kultur - Łódź 2003.

■ TVP 2

7.30 Tajemnice wiklinowej zatoki (s. anim.) 7.55 Słowo na niedzielę 8.00 Matki, żony i kochanki (s.) 8.55 Śpiewanie na ekranie (teleturniej) 9.25 Dziką przyszłość (s. dok.) 9.50 Smak Europy (pr. public.) 10.05 Mistrzostwa Europy - skróty 11.05 30 lat później - Polacy na MŚ '74 (s. dok.) 11.40 Plusy i minusy Polaków 11.55 Smak Europy (pr. public.) 12.05 W rytmie rock'n'rolla (film USA) 13.45 Smak Europy (pr. public.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Piaseczny - Bezludna wyspa (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Święta wojna (s.) 17.25 7 dni świat (pr. public.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Gorący temat (s.) 20.10 Mistrzostwa Europy (mecz ćwierćfinałowy) 23.05 Panorama 23.25 Sport telegam 23.40 Góral w sutannie (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.00 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.10 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.45 Zaołzie (mag.) 9.00 Teleplotki (mag.) 9.45 Pogranicze w ogniu (s.) 10.45 Ponad granicami (pr. public.) 11.15 Piknik TVP 3 w Pszczynie 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 Piknik TVP 3 w Pszczynie 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Od Rawy do Rawy (pr. muz.) 13.25 Pszczyna - piknik europejski 13.35 Kanał SF (pr. muz.) 13.50 Pszczyna - piknik europejski 14.00 Klub globtrotera (mag.) 14.35 Taka była telewizja (s. dok.) 15.45 Blżej natury (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Muzyka - łączy pokolenia? (mag.) 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Kariera Nikodema Dyzmy (s.) 19.45 Międzynarodowy Mityng Beskidianathletic w Bielsku Białej (sport) 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Piknik TVP 3 w Pszczynie 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielny magazyn sportowy 23.05 Horror w Wesołych Bagniskach (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 6.40 Auto Świat (mag.) 7.10 Ręce, które leczą (mag.) 7.40 Casper (s. anim.) 8.05 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 8.30 Hugo (dla dzieci) 9.00 Poplista (pr. muz.) 10.05 Słoneczny patrol (s.) 11.00 Cartouche - zbójca (film franc.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje, Sport 19.00 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.00 Samo życie (s.) 21.00 Trendy 2004 (koncert) 00.00 Nasze dzieci (talk show) 1.00 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.00 Star Trek II (s.) 5.55 Magazyn motoryzacyjny 6.35 Świat rekordów Guinnessa 7.05 Długa podróż do domu (s. anim.) 7.30 Zestaw bajkowy Edka 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiektyw 10.35 Kalendarium 10.50 Panoptikum miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Prognoza pogody 12.10 Bez ogródek (mag.) 12.40 Niezajomość prawa nie usprawiedliwia 12.55 Skarby świata 13.10 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 14.10 Krzysztof i Krystyna (bajka) 15.05 Wizyta w zoo. Sowy 15.15 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 15.50 Naszyjnik (s.) 16.45 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.05 Gdzie się podziała ta stara piosenka. Ivo Fischer (pr. muz.) 17.50 Słowo świąteczne przeora Petra Prokopa Siostrzonka 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood II (s.) 18.57 Losowanie 10 szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.55 Losowanie Sportki 20.00 Zdradliwe igrzyski (film czes.) 21.35 Pytania Václava Moravcy 22.20 Wiadomości 22.35 Losowanie Sportki 22.40 Prawo Murphy'ego (s.) 0.10 Losowanie 10 szczęśliwych 0.15 Szpital Presidio (s.) 1.00 Kamera w podróży 1.55 Malarz Josef Jira 2.20 Niezajomość prawa nie usprawiedliwia 2.35 Podróżomania 3.00 Pop art 3.40 Nasza wieś 4.00 Słowo świąteczne przeora P. P. Siostrzonka 4.05 Klub przyjaciół muzyki dętej 4.40 Etykieta.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo świąteczne publicysty P. Anderlega 7.10 Pod pokrywką 7.25 Następca tronu: F. F. d'Este 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.30 Surfowanie na Amazonie (dok.) 9.50 Współżycie narodów i narodowości na Słowacji (s. dok.) 10.25 Łódzie, które tworzyły historię (s. dok.) 11.15 Podwójna rola (film czes.) 12.45 Magazyn chrześcijański 13.25 Przygody z mórz południowych (s. dok.) 13.45 Czeskie galerie i muzea (s. dok.) 14.05 Agencja Puzzle (film czes.) 13.55 Magazyn EURO 2004 14.20 Studio sport (wyścigi hipiczne, siatkówka) 17.05 Dziewczyna z pistoletem (film wł.) 18.45 Między biegunami (reportaż) 19.10 Euronews 20.00 Hokej w sercu Europy (dok.) 20.30 ME w piłce nożnej 2004: ćwierćfinał 22.55 Norah Jones: Live in New Orleans (koncert) 23.55 Nocny klub filmowy: Samotny (film węg.) 1.35 Pytania Václava Moravcy 2.20 Dziewczyna z pistoletem 4.00 Adresat TVC 4.15 Aport.

■ NOVA

6.30 Teletubisie (s. anim.) 6.55 Pokemon (s. anim.) 7.25 Digimon II (s. anim.) 7.50 Pod banderą Neptuna (s. anim.) 8.20 Cudowny świat Walta Disneya 9.15 Kawał świata (s. dok.) 10.10 Powrót do Eden (s.) 11.10 Renegat (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.45 Następnym razem nie damy się oszukać, kolego! (film czes.) 15.20 Vadí nevadí 15.40 Polowanie na mysz (film USA) 17.25 Prognoza pogody 17.35 Wilk morski (film

USA) 19.20 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 21.00 Błękitna głębia (s.) 22.00 Odlamki (mag.) 22.25 Teletele 23.05 Koszmar następnego lata (film USA) 0.50 Granice wytrzymałości VI (s.) 1.30 Novashopping 2.15 Siódemka 3.00 Odlamki 3.20 Čtveřáci 4.15 Doktor z gór IV (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Wizje wojny (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.30 Profesor Jarki (film czes.) 11.15 Niedzielny Receptariusz (mag.) 11.55 Dynastia Nowaków (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.50 DTM (wys. sam.) 15.20 Złoto dla pazernych (film fr.) 17.15 Serce w ogniu (film niem.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele 19.55 Komisarz Rex VIII (s.) 20.50 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.50 Czekaj cierpliwie (film USA) 23.30 Ballada o małym Jo (film USA) 1.35 Z archiwum X (s.) 2.20 Niedzielną partia 3.05 Świat według Bundych (s.) 3.30 Niedzielny Receptariusz.

PNIEDZIAŁEK 28 CZERWCA

■ TVP 1

6.35 Telezakupy 6.50 Jak wychować tatę (s.) 7.10 Marzenia do spełnienia (s.) 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (mag.) 8.35 Latak (s. anim.) 9.05 Budzik (dla dzieci) 9.35 Papius (s. anim.) 10.00 Małe musicale (dla dzieci) 10.30 Piątka detektywów (s.) 11.00 Lekarz Jedyńki (mag.) 11.20 ZUS radzi (mag.) 11.30 Powrót bobra (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.25 Bez pardonu (s.) 13.10 Gladiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Lasy i ludzie (mag.) 15.35 Klan (s.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Telexpress 17.20 Gość Jedyńki (wywiad) 17.35 Lokatorzy (s.) 18.00 Echa stadionów 18.30 Historie olimpijskie (s. dok.) 18.40 Myślisz o kimś? - Wybierz teledysk! 19.00 Tabaługa (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.20 Czwadziestolatek (s.) 21.10 Wieczory i poranki (teatr TV) 22.30 Potrójny Hamlet w Elsynorze (rep.) 23.00 Monitor Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Dobre książki (mag.) 00.00 Gracz (film węg.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Lato bez granic (mag.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Lato bez granic (mag.) 10.00 Mistrzostwa Europy - skróty 11.30 30 lat później - Polacy na MŚ '74 (s. dok.) 12.00 KOC - Komiczny Odcinek Cykliczny (pr. rozryw.) 12.25 Jezusa ukrzytego w eucharystii czcić (rep.) 12.40 Telezakupy 13.00 Panorama 13.15 Maggie (s.) 13.35 EuroQuiz (teleturniej) 14.05 Boski plac budowy (film dok.) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Tatarski smak (mag.) 16.00 Panorama 16.25 Na zdrowie - Jagielski (talk show) 17.05 Święta wojna (s.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 M jak miłość (s.) 20.45 Konkurs (film dok.) 21.20 997 (mag.) 21.40 Przystanek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegam 22.35 Warto rozmawiać (pr. public.) 00.10 Reguły gry (film irlandzki).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.15 Telezakupy 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia (wywiad) 9.00 Podstawy gry na perkusji (felieton) 9.15 Gitarowe ABC (felieton) 9.40 Rodzina Hartów na Dziukim Zachodzie (s.) 10.45 Podwodna Polska (rep.) 11.15 Gość dnia (wywiad) 11.45 Ponad granicami (pr. public.) 12.15 Ekogeneracja przyszłości (felieton) 12.35 Katakizmy w starożytności (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi (mag.) 15.00 Panna z mokrą głową (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wyzytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturowy 18.45 Sport w TV Katowice 19.30 Telezakupy 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (rep.) 22.45 Kurier sportowy 23.05 Legenda Tatr (film pol.) 00.55 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 7.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 8.00 MacGyver (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.)

9.25 Zostać miss (s.) 10.30 Idol (pr. rozryw.) 11.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata 12.00 Czerwone muszkieterowie (film USA) 13.55 Pokemon (s. anim.) 14.20 Benny Hill (pr. rozryw.) 14.45 Awantura o kasę (teleturniej) 15.45 Informacje 16.10 Exclusive - najciekawsze historie świata 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Ally McBeal (s.) 18.00 Rodzina zastępcza (s.) 18.30 Informacje, Sport 19.00 Zostać miss (s.) 20.00 Dyzur (mag.) 20.30 Komando (film USA) 22.35 Daleko od noszy (s.) 23.05 Bumerang (pr. muz.) 23.25 Bumerang (pr. muz.) 23.55 Club Miss (pr. rozryw.) 00.30 Mistrzostwa sportowe 23.30 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.05 Adresat TVC 5.20 Rybacy z Ashbury 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa II 9.00 Powrót Arabelli (s.) 9.30 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.10 Chalupa (s.) 11.00 Everwood II (s.) 11.45 Widokówka z Montmartre'u 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzostwa czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Drogi wiary (mag. chrześcijański) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 14.30 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 14.50 Uśmiechy R. A. Strejki 15.30 Etykieta 15.40 Adresat TVC 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Pomagajmy sobie (mag.) 17.00 Game Page (mag.) 17.15 Pod pokrywką (mag.) 17.20 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności rep.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa 18.57 Losowanie 10 szczęśliwych 19.00 Wiadomości 19.15 Wiadomości 20.00 Miejsce na gwieździe (s.) 21.00 Podróżomania 21.35 Wydarzenia 21.45 Reporterzy TVC (reportaż) 22.20 Korzenie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.20 Jednostka wtórnego skierowania III (s.) 0.05 Losowanie 10 szczęśliwych 0.10 Gdzie podziła się ta stara piosenka! Fischer 0.50 Bananowe rybki 1.20 Alibi Jirasek: Samotność (teatr tel.) 2.35 Między biegunami 3.00 Bez ogródek 3.25 Megalomania 4.25 Prosto w oczy.

■ TVC 2

5.05 Między biegunami 5.30 Pytania Václava Moravcy 6.15 Bez ogródek 6.45 Wiadomości TVS 7.00 Cwiczenie z TVC 7.10 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej 7.20 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.40 My jesteśmy ze Słowenii 9.00 Teleturniej 9.10 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.25 Wzruszające narodów i narodowości na Słowacji (s. dok.) 12.35 Pierwsza pomoc 12.45 Łódzie, które tworzyły historię (s. dok.) 13.35 Ośła skóra (bajka) 14.25 Bajki bałkańskie 15.05 Skarby świata (s. dok.) 15.25 Euronews 16.00 Magazyn EURO 2004 16.35 MRC w atletyce 17.25 Wielki wóz (mag. kult.) 17.55 Polityk 18.45 Dziennik telewizyjny po latach 18.55 Wiadomości w pigmowym 19.00 Memorial Josefa Odvarka 20.55 Piękne zguby (talk show) 21.00 Wahadło, jama i nadzieja (czeski film anim.) 21.35 Film o filmie: Porwanie (film USA) Klub filmowy: Morderca lato (film USA) 0.15 Kartki wyrwane z pamiętnika - Świat 1.15 Czym my jesteśmy, wy błądzący (dok.) 2.15 Wydarzenia, komentarze 2.30 Blok kursów językowych 4.00 Wzrost.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Młodość i cze rejsy (s. dok.) 9.30 Nazwywanie się Nola (film wł.-fr.-niem.) 11.30 To morzenie napisała IX (s.) 12.20 Prawdziwa miłość 13.10 Odwet (s.) 14.15 Diagnostyka 15.45 Milagros (s.) 16.50 Zaryzykuj (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Texas Ranger IV (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.45 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pół wianu (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Paskal (pr. rozryw.) 21.00 Zmierzch (film USA) 22.55 Z księżycem na dłoń (film USA) 0.40 Zaproszenie do domu derstwa (film niem.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 8.55 Kruche wino 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.25 Pierwsza jazda 11.15 Przestępstwo w szkole 12.35 Pomoc domowa IV (s.) 14.15 Krok za krokiem IV (s.) 14.15 Młodość 15.10 St. Tropez I (s.) 15.10 St. Tropez V (s.) 17.10 Komisarz Rex 17.10 Ostry dyżur II (s.) 17.10 Komisarz Rex 18.05 Kwiz show 18.45 Wiadomości 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele 19.55 Julia Lescaut III (film br.) 22.35 Mistrzostwa w Midsomerze 23.15 Wzrost 23.45 Policja z Palm Beach (film USA) 23.55 Wydarzenia, komentarze 2.35 Sauna (talk show).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Lata mijają, lecz wspomnienia pozostają.
Dnia 28. 6. 2004 mija 16. rocznica tragicznej śmierci
śp. JANINY WICHEREK
z Bystrzycy. Z miłością i szacunkiem wspominają męża, córka AD-080
i rodzina i syn z żoną.

Lata mijają, lecz wspomnienia pozostają.
Dnia 28. 6. przypada 20. rocznica śmierci
śp. RUDOLFA KUBALI
z Karwiny Kopalni. Wszystkich znajomych, którzy go znali i szanowali o chwilę wspomnień proszą
RK-108

„Twe oczy, jak piękne świece,
a w sercu źródło promienia.
Więc ja chciałbym twoje serce
Ocalić od zapomnienia.”
26 czerwca mija rok od chwili, gdy zmarła nasza Nieodżałowana Matka i Żona
śp. JADWIGA BRODOWA

z Raju. Wspomnijmy Jej życzliwe serce i pomódlmy się za Jej duszę. Za pamięć serdecznie dziękuję
mąż i córka. GL-298

W teatrze

SCENA CZESKA - HUKVALDY - 26. 6. 2004 (26. godz. 21.00).

W kinach

KARWINA - Centrum: Pasja (26, 27, godz. 17.45, 20.00), Nadchodzi Polly (26, 27, godz. 15.30), Mambo italiano (26, 27, godz. 17.45, 20.00), Złotowłosa (26, 27, godz. 14.00) **Reflex**: Lepiej późno niż później (26, 27, godz. 17.00, 20.00), Sekretne okno (28, godz. 17.00, 20.00) **Kino letnie**: Mambo italiano (26, 27, godz. 21.30), **TRZYNICIE** - Kosmos Falszywa dwunastka (26, 27, godz. 17.30), Bon voyage (28, godz. 17.30), Intermission (28, godz. 20.00). **BYSTRZYCA** - Król złodziei (26, 27, godz. 19.00).

Na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107.3 m i Trzciniec 105.3 m, po-pt: 18.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

W terenie

ORŁOWA - zebranie Rady Obwodowej odbędzie się w czwartek 1. 7. o godz. 17.00 w Orłowej Porębie. Obecność członków konieczna.
KOSZARZYSKA - MSZ i szkoła zapraszają na festyn szkolny w sobotę 26. 6. o godz. 15.00 w Dołku. Program: „Dzieci Świata”, wspaniała zabawa, smaczny bufet, atrakcje.
ORŁOWA - uczestnicy Warsztatów Archeologicznych Pompeje Podlasia w Surzcu. Spotkanie organizacyjne przed wyjazdem odbędzie się w czwartek 1. 7. 2004 o godz. 14.00 w Hali Szkole Podstawowej w Karwinie Frysztacie. Zaprasza Kongres Rodaków w RC.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4
Redaktor naczelny Danuta Branna • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: info@glosludu.cz • Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Nová, tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. Dostawę prenumeratorem prowadzi spółka Mediaservis, s. r. o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890. • Kolportaż: SMD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressgros-so, s.r.o. • Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrava. • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 1212-4222.

Jutro mija już 10. rocznica śmierci
śp. LESZKA BADURY
z Darkowa. Tych, którzy Go znali, proszą o chwilę wspomnień najbliżsi.
RK-110

Dziękujemy bardzo serdecznie wszystkim krewnym, przyjaciółom, sąsiadom, współpracownikom, znajomym za wyrazy współczucia, kwiaty i liczny udział w pogrzebie naszej Najukochańszej
śp. DASZY HLIŚNIKOWSKIEJ
Gorące podziękowania kierujemy do p. pastor Anny Bystrzyckiej za piękne słowa pożegnania Drogiej Zmarłej i dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego.
Tak liczny udział w pogrzebie, tak piękne słowa pod adresem Daszki są dowodem Waszej miłości do Niej, która Was na pewno tą miłością odwzajemniała. Bardzo Wam za to dziękujemy.
Zasmucona rodzina. GL-304

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 18. 6. 2004 zmarła w wieku 91 lat nasza kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia
śp. ANNA MACUROWA

z domu Fójcik z Karwiny Granic, dawniej zamieszkała w Stonawie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 28. 6. 2004 o godz. 15.00 w kościele katolickim w Karwinie Frysztacie. Autobus od kościoła zapewniony. Zasmucona rodzina. RK-106

Do za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 7. wystawa „Cieszyński legionści”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja, Bielsko-Biala: do 1. 8. wystawa „Pamiętka z Wrocławia”. Otwarte: wt-pt: 10-18, so, nie, święta: 10-16.

Wystawy

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 4. 7. wystawa obrazów i grafiki Vladimíra Vašíčka. Otwarte wt-nie: 9-18.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: do 31. 12. 2004 wystawa „Nauczyciele, patrioci, historycy...”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Oferty

Spółka akcyjna z siedzibą w Trzcinie zatrudni KSIĘGOWĄ. Wymagania: znajomość aktualnych przepisów prawnych z zakresu księgowości, praktyka, umiejętność pracy na PC, staranność i sumienne podejście do pracy. Oferty prosimy przesyłać do 2. 7. br. pod adres: tr_recruit@quick.cz lub Nábřeží Svobody 14, 737 01 Český Těšín z oznaczeniem KS_01/04.
GL-302

Kamieniarstwo WRZOS NAGROBK

Bezpośredni importer granitu
Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich. Wiele nowości na rynku czeskim. Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy również do Klienta na pomiar. Mieszkamy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej.

Siedziba firmy:
Hažlach, ul. Cieszyńska 18
tel.: +48 606 452 479
tel.: +48 338 567 377
4 km od granicy w Boguszwicach.

Filia:
Goleszów, ul. Grabowa 4
3 km od granicy w Lesznej.

TERMIN ZGŁOSZEŃ PRZEDŁUŻONO DO 15 LIPCA

Pomówmy po naszymu

Przypominamy, iż Macierz Ziemi Cieszyńskiej oraz ZG PZKO ogłosiły V Konkurs Znajomości Gwary na Śląsku Cieszyńskim. Mogą w nim uczestniczyć wszyscy, bez względu na wiek. Warunek jest jeden: pisemne zgłoszenie udziału w ZG PZKO (Střelnická 28, 737 01 Č.Těšín). Termin zgłoszeń przedłużony został do 15 lipca br.

Na specjalny list o konkursie, który ZG PZKO przesłał w kwietniu wszystkim szkołom i przekazał prezesom Kół PZKO na ostatnim Konwencie, dotychczas nikt nie zareagował.

Przypominamy, iż konkurs organizowany jest w dwu kategoriach – dorosłych oraz dzieci i młodzieży. Jury oceniać będzie znajomość gwary, dobór tekstu i jego poziom, interpretację (dykcja, sceniczność), a także ogólne

wrażenie artystyczne. Mile widziane są stroje regionalne.

Konkurs zostanie przeprowadzony 2 października w Skoczowie. Laureatom przyznane zostaną nagrody i wyróżnienia a wszyscy uczestnicy otrzymają pamiątkowe dyplomy. Zwycięzcy i wyróżnieni wezmą udział w uroczystej gali 23 października.

Konkurs Znajomości Gwary na Śląsku Cieszyńskim to niepowtarzalna okazja „pomówmy po naszymu”.

Zgłoszenie, w którym podać należy imię i nazwisko, dokładny adres, wiek i zawód oraz dołączyć cały tekst, który będzie prezentowany na konkursie (maksymalnie dwie strony maszynopisu) przyjmuje ZG PZKO do 15 lipca br.

Macierz Ziemi Cieszyńskiej i ZG PZKO

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Muzyka nasza i wasza?

Nie, panie Dariuszu! Jest tylko dobra lub niedobra. A ZŁOT – i tamten będący naszym buntem w trudnych czasach – i ten współczesny – zawsze chciał prezentować gwiazdy rzeczywiste, profesjonalistów. I to różnych gatunków: od poezji śpiewanej (Grechuta), satyry (Rosiewicz), jazzu tradycyjnego (Old Metropolitan Band) – po Lombardy, Republiki, Perfecty...

Na moich Złotach nie ma miejsca na różne Ich Troje, Flinty i inne dmuchawce.

Ostatnie Opole, na które Pan się powołuje, sporo powiedziało o złym stanie polskiej estrady. Tylko Sistars, ewentualnie Püdelisi...

Uważam, że na międzygeneracyjnej imprezie, jaką chce być i jest współczesny Złot, powinno być miejsce na najnowszą muzykę. I próbujemy, był Kryštof, - 123 minut, młoda Markowska. Za rok może Sistars?

W roku bieżącym też nie zabraknie młodych i bardzo młodych wykonawców.

Ale Maryla – otoczona młodymi

muzykami – da uczestnikom Złotu możliwość bezpośredniego kontaktu z estradą z najwyższej półki.

To nie zombi Helenka czy inne tego typu skamienieliny.

Jej przeboje żyją i funkcjonują we wszystkich generacjach. Wymowny jest rozstrzał wiekowy zgłaszających się do konkursu jej piosenek przy okazji Złotu: od 11-letnich brzdąków do kilkunastoletnich weteranów.

Ciesz się panie Szynder, że Złot ciągle budzi emocje, że jest w zbiorowej pamięci.

I cieszę się, że również w tym roku będą się bawili uczestnicy Złotów z dawnych lat wraz ze swoimi dziećmi a nawet wnukami.

Chciałem o tym wszystkim z Panem porozmawiać – choćby na niedawnych Dniach Kultury Studenckiej w Bystrzycy – gdzie była młoda muzyka, młody teatr i film... Ale nie znalazłem tam Pana. Szkoda. Będzie okazja na Złocie. Zapraszam.

TADEUSZ WANTUŁA

Ograniczona dostępność prasy

We wtorkowym „Głosie Ludu” ukazał się optymistyczny artykuł, że, mimo utraty jednego dostawcy prasy, zaraz udało się pozyskać kolejnego dystrybutora prasy polskiej do naszych zaolziańskich punktów sprzedaży. Cieszy ten fakt, jednak od artykułu trzeba podać kilka wyjaśnień.

Od ponad trzech lat firma dystrybucyjna ACP AIR CARGO PRESS dostarczała szeroką ofertę polskich czasopism do kiosków na Zaolziu od Bogumina po Jabłonków. Regularnie co tydzień firma z Krakowa zajmująca się eksportem polskiej prasy do Stanów Zjednoczonych i krajów Europy Zachodniej dostarczała prasę do naszych kiosków, lecz od początku czerwca zrezygnowała z tej działalności. Regularni odbiorcy poczuli się zawiedzeni i rozgoryczeni, bo polska prasa od zawsze była ich codziennym kontaktem z językiem polskim, kulturą i życiem codziennym Polski. Powodem wycofania się firmy z dostarczania prasy były wysokie koszty dostawcy, których nie pokrywały zyski z niewielkiego obrotu. Dzięki wyrozumiałości kierownictwa firmy, mimo ponoszonych strat finansowych, utrzymaliśmy dostawy do maja br. licząc na to, że po wejściu Polski i Czech do Unii przygraniczne firmy kolportażowe zainteresują się naszym rynkiem.

Wydawałoby się, że po wejściu do Unii dostawy prasy nie będą już tak kłopotliwe ze względu na brak bariery celnej i znaczne skrócenie odpraw. Okazuje się jednak, że polskie firmy dystrybucyjne z przygranicznego regionu nie są zainteresowane bezpośrednim eksportem na czeski rynek. Rodzime instytucje sprzedające polską prasę zmuszone są do poszukiwania pośrednika-eksportera, przez co wzrastają koszty dystrybucji, a tym samym cena poszczególnych czasopism dla indywidualnego odbiorcy. Wyższe ceny odstraszały nabywców, mały obrót nie pokrywa kosztów dostawcy, więc rezygnuje z interesu i zaczarowane koło się zamyka.

Pierwszą jaskółką przywrócenia prasy polskiej na zaolziański rynek jest więc oferta Klubu Polskiej Prasy i Książki. Niestety dla zainteresowanych polską prasą mieszkających poza Cieszyńskiem pozostaje oferta bibliotek, które w niewielkim zakresie, ale jednak dysponują prasą polską.

Pozostaje także żywić nadzieję, że kolejne punkty sprzedaży na Zaolziu postarają się o wznowienie dostaw polskiej prasy.

H.L.
(nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

Pozio: 1. KIERPCE, 6. ROSOMAK, 10. DODGE, 11. UJEJSKI, 12. MADRALA, 13. SKIBA, 14. PTACTWO, 18. KUSTOSZ, 22. ZNACZEK, 25. KUPIDO, 26. REAGAN, 27. RUSALKA, 28. SOJUSZ, 29. ITAIPU, 30. EASTMAN, 34. BIEGACZ, 37. RASZPLA, 41. BELKA, 42. GLIWICE, 43. BROSZKA, 44. SANKI, 45. OSPRZET, 46. ANAGRAM.

Pionowo: 1. KRUPP, 2. ENEMA, 3. PASAT, 4. EDISON, 5. UDIZIEC, 6. REMAKE, 7. SEDES, 8. MIANO, 9. KLACZ, 15. TAUROGI, 16. CHIRURG, 17. WZORZEC, 19. UKRAINA, 20. TRAGARZ, 21. SKALPEL, 23. AISIS, 24. ZAŁOM, 31. AZBEST, 32. TALENT, 33. ARABIA, 34. BAGNO, 35. ETIOP, 36. AFISZ, 38. SFORA, 39. PAZUR, 40. ALARM.